

Zajištění závazků

Pojem, funkce, druhy

Pojem zajištění závazků

- Cílem závazku je poskytnout věřiteli uspokojení pohledávky (majetkové plnění)
- Závaznost smluv (*pacta sunt servanda*)
- Vynutitelnost splnění závazků
- Zajištění závazků poskytuje pomocné prostředky ke splnění dluhu, a to buď
 - jako zajišťovací vztah (ručení), nebo
 - jako dílčí zajišťovací právní prostředek (uznání dluhu)

Funkce zajištění závazků

- Zajišťovací v užším smyslu (zlepšení postavení věřitele)
- Uhrazovací
- Usnadnění důkazní situace
- Sankční (?)

Povaha zajišťovacích prostředků

- Akcesorita: zajišťovací vztah přistupuje ke vztahu zajištěnému – hlavnímu – a je na něj existenciálně vázán
- Subsidiarita: zajišťovací prostředek se uplatní teprve v případě, že dlužník hlavní dluh řádně a včas nesplní, případně po splnění dalších podmínek

Akcesorita a subsidiarita neplatí ve všech případech (dohoda o srážkách ze mzdy..)

Přehled zajišťovacích prostředků

- Upravených předpisy OP
 - Věcněprávní
 - Závazkověprávní dle části osmé OZ
 - Jiné (úroky, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, přechod nebezpečí škody na věci, směnka, další cenné papíry..)
- Neupravených předpisy platného OP
 - Upravené dřívějšími předpisy (závdavek, omezení převodu nemovitostí..)
 - Jiné (lex contractus), např. varianty pojmenovaných zajišťovacích prostředků (pouze závazkové povahy)

Přehled zajišťovacích prostředků závazkových dle části osmé OZ

- Smluvní pokuta (§§ 544-545)
- Ručení (§§ 546-551)
- Dohoda o srážkách ze mzdy a jiných příjmů (§551 OZ + OSŘ + ZP + zákon o mzdě/zákon o platu + vl. nař. o nepostižitelných částkách + vl. nař., kterým se stanoví částky životního minima)
- Zajišťovací převod práva (§ 553)
- Zajištění postoupením pohledávky (§ 554)
- Jistota (§ 555-557)
- Uznání dluhu (§ 558, § 110)